

IZVJEŠTAJ

*sa učešća Danila Šaranovića, ministra unutrašnjih poslova Crne Gore,
na VII Ministarskoj konferenciji „Budimpešta procesa“,
Budimpešta, 12. novembar 2024. godine*

Ministri, zamjenici ministara i visoki zvaničnici iz 45 zemalja i 9 međunarodnih organizacija sastali su se u Budimpešti i diskutivali na temu upravljanja migracijama. Ministarskom konferencijom predsjedavao je ministar unutrašnjih poslova Mađarske, dr Šandor Pinter. Domaćin događaja bilo je mađarsko predsjedavanje Savjetom Evropske unije, uz Međunarodni centar za razvoj migracionih politika (ICMPD)

Na konferenciji je usvojena Ministarska deklaracija i Poziv za akciju. Usvajanje ovih dokumenata predstavlja značajan korak ka jačanju regionalne saradnje u oblasti upravljanja migracijama, sa posebnim naglaskom na region Puteva svile.

Ministarska deklaracija i njen prateći Poziv za akciju 2025-2030 su ključna prekretnicu za dijalog, uzimajući u obzir da definišu strateški pravac Budimpešta procesa za narednih pet godina, označavajući prioritetne oblasti koje će biti fokus budućih sastanaka i operativnih akcija.

Prioritetne oblasti usvojene na Ministarskoj konferenciji su sledeće:

- Sprječavanje neregularnih migracija i borba protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima i jačanje saradnje u oblasti upravljanja granicom, krivičnih istraga i gonjenja;
- Jačanje postojećih politika i puteva za regularne migracije i mobilnost;
- Jačanje međunarodne, regionalne i bilateralne saradnje zar bezbjedan, efikasan i brz povratak, readmisiji i za održivu reintegraciju;
- Jačanje pozitivnog uticaja migracija na razvoj, kao i bavljenje glavnim uzrocima neregularnih migracija i prisilnog raseljavanja;
- Omogućavanje međunarodne zaštite i poštovanje prava izbjeglica i lica kojima je potrebna međunarodna zaštita, u skladu sa međunarodnim pravom, kao i promovisanje dugoročnih rješenja;
- Podržavanje i integracije regularnih migranata, izbjeglica i drugih lica kojima je potrebna međunarodna zaštita i borbe protiv rasizma, ekstremizma, diskriminacije i ksenofobije.
- Deklaracija se takođe bavi potrebom za sveobuhvatnim pristupom koji se zasniva na pravima u upravljanju složenim pitanjima migracije – mišljenje koje su delili učesnici u Budimpešti.

Učešće na konferenciji bilo obilježeno prisustvom ministara iz regiona fokusa, uključujući Evana Faeka Džabroa, iračkog ministra za migracije i raseljena lica i Mohsina Nakvija, ministra unutrašnjih poslova Pakistana, koji su istakli da su produženi sukobi, ekonomska nestabilnost i klimatske promjene preoblikovali migracione tokove širom svijeta, te da to dodatno stvara složene izazove sa kojima se nijedna zemlja ne može sama suočiti.

Ministar unutrašnjih poslova, Danilo Šaranović je istakao značaj saradnje na nivou regiona Zapadnog Balkana, koja je dodatno intenzivirana posljednjih godina, s ciljem uspješnog upravljanja migracionim procesima i stvaranja snažnijih veza među bezbjednosnim službama. Posebno naglasio probleme readmisije i povratka neregularnih migranata u zemlje porijekla. Kazao da rješavanje ovih pitanja zahtijeva snažnu regionalnu saradnju, koja je uz podršku međunarodnih partnera i EU omogućila konkretne korake ka uspostavljanju ugovornih odnosa sa zemljama porijekla migranata.

Generalni direktor ICMPD-a, Mihael Špindeleger, osvrnuo se na uspjeh konferencije i svoje nade za budućnost dijaloga. Istakao da će migracije uvijek biti zahtjevno i složeno pitanje, te da zajedničkom deklaracijom obnavljamo naše političke obaveze i usklađujemo naš kolektivni fokus na prioritetne oblasti u narednih pet godina. Dodao je i da usvojena Deklaracija odražava kompromis, konsenzus i zajedničku viziju, priznaje raznolikost svojih partnera i nalazi mnogo zajedničkog među svima nama.

Učesnici konferencije izrazili su čvrstu posvećenost zajedničkim prioritetima, među kojima su borba protiv neregularnih migracija, unapređenje legalnih migracionih puteva, poboljšanje procesa povratka i reintegracije migranata, te podsticanje pozitivnih efekata migracija na razvoj i bezbjednost. Ukazali na jedinstvenu i trajnu vrijednost Budimpešta procesa u promovisanju saradnje i partnerstva između zemalja porijekla, tranzita i odredišta.

Uz prisustvo preko 300 učesnika konferencija je omogućila značajnu razmjenu, ojačala odnose i postavila temelje za buduće zajedničke napore na upravljanju migracijama.

U narednom periodu, fokus Budimpešta procesa će biti na implementaciji Poziva za akciju 2025-2030. Ovo će osigurati da iz uspješnog političkog dijaloga proizađu konkretni, operativni rezultati, u skladu sa sloganom Budimpešta procesa: „Dijalog koji vodi ka akciji“.